

1000078811253

ikt. szám: FPH079 /996 - 48 /2016

tárgy:

Tájékoztató a színházak 2015/2016-os művészeti évadjáról

előkészítő:

Kulturális, Turisztikai, Sport, Köznevelési és
Szociálpolitikai Főosztály

TÁJÉKOZTATÓ

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

Az előadó-művészeti szervezetek és az előadó-művészeti érdekképviselői szervezetek működésével kapcsolatos hatósági eljárások és adatszolgáltatások részletes szabályairól szóló 14/2012. (III. 6.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján a Budapest Főváros Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) fenntartásában működő minősített színházak elkészítették a 2015/2016-os színházi évadra vonatkozó művészeti évadbeszámolójukat.

A történetileg kialakult fővárosi színházi struktúra tagolt szerkezetet mutat. A fővárosi fenntartású színházak valamennyien saját, megkülönböztető jellegű profillal rendelkeznek, lefedve a területen jelentkező, szerteágazó közönségigényeket. A színházak művészeti tevékenységének, illetve működésének jellege szerint az alábbi szervezet típusokat különbözteti meg a Rendelet:

Prózai színházak: Centrál Színház, József Attila Színház, Katona József Színház, Örkény István Színház, Radnóti Miklós Színház, Új Színház és Vígszínház

Kéttagozatos (prózai és zenés) színház: Madách Színház

Gyermek- és Ifjúsági színház: Kolibri Gyermek-és Ifjúsági Színház

Bábszínház: Budapest Bábszínház

Szabadtéri színház: Szabad Tér Színház

Befogadó színházak: Trafó Kortárs Művészetek Háza, Thália Színház*

*A Thália Színház befogadó színházi jellegét is megtartva 2015. év végétől társulati színházként működik, mely változás a fenntartói megállapodásban és az NKA Előadó-művészeti Iroda által vezetett nyilvántartásban is rögzítésre került.

A színházak szakmai munkájának elemzéséhez kapcsolódva röviden ki kell térni a színházak finanszírozását érintő szabályozásra és az évadot érintő legfontosabb változásokra is.

A színházak finanszírozási elveit az *előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól* szóló 2008. évi XCIX. tv. (a továbbiakban: Emtv.) szabályozza, mely szerint központi költségvetési (művészeti és működési) támogatást a minősített (kiemelt, nemzeti) előadó-művészeti szervezetek kaphatnak. A nem minősített színházak pályázati úton juthatnak támogatáshoz. A Rendelet alapján kérelmezhető minősítés során a színház a magyar, illetve a főváros előadó-művészeti életében betöltött szerepéről, továbbá a munkavégzésre irányuló jogviszonyban foglalkoztatott művészeinek számáról ad átfogó képet. A minősítésről a kultúráért felelős miniszter dönt.

A fővárosi kőszínházak kiemelt kategóriába tartoznak, míg a Szabad Tér Színház nem minősített színház, így pályázat útján igényelhet támogatást.

Az állami támogatás nagyságrendjének megállapításához a színházak a Rendelet szerint művészeti évadbeszámolót (szöveges beszámoló és mutatószámok), valamint létesítménygazdálkodási adatszolgáltatást (épületre vonatkozó műszaki adatok, játszóhely felszereltsége, éves ráfordítási összeg, foglalkoztatottak száma) nyújtanak be az előadó-művészeti államigazgatási szerv, az Előadó-művészeti Iroda részére. A Rendelet szerint a művészeti támogatás mértékének megállapításakor általános szempontként vizsgálni kell többek között a bemutatók, azon belül a kortárs és a klasszikus magyar szerzők műveinek számát, az előadások számát, a fizető- és össznézőszámot, a kihasználtságot, valamint a vendég-, táj-, illetve a külföldi és határon túli előadások számát. Ezen kívül figyelembe kell venni a hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatépítési gyakorlatot, továbbá a nézőszám növelési gyakorlatot.

A tárgyévi támogatás nagyságrendjének megállapításakor figyelembe veszik a fenntartó önkormányzat által a tárgyévet megelőző évben biztosított támogatás nagyságrendjét is.

Az elmúlt 4 év kiemelt minősítéssel rendelkező kőszínházainak főbb támogatási adatait az alábbi táblázat részletezi.

év	állami támogatás összesen (e Ft)	önkormányzati támogatás (e Ft)	önkormányzati támogatás bérleti díj nélkül (e Ft)	támogatások összesen bérleti díj nélkül (e Ft)	Tao. támogatás (e Ft)
	önkormányzati költségvetési rendelet szerint				
2013*	3 773 900	1 715 972	517 008	4 290 908	3 239 972
2014	3 219 600	818 018	794 993**	4 014 593	2 205 098
2015	3 212 800	1 666 426	1 635 528***	4 848 328	2 492 915*****
2016	3 212 800	1 278 106	1 244 024****	4 456 824	n.a.

* a Budapesti Operettszínház 2014. január 1-jétől állami fenntartásban működik. A 2013. évi adatokban még 13, a továbbiakban 12 kőszínház támogatási összegei szerepelnek.

** önkormányzati támogatás a 2014.-ben megfizetett haszonbérleti díj előleg és 3 havi óvadék összegével csökkentve.

***önkormányzati támogatás a 2015.-ben fizetendő haszonbérleti díj előleg és a 2014. évi jegy- és bérlet bevétel 1% szerinti kifizetett összeggel csökkentve

**** önkormányzati támogatás a 2016.-ben fizetendő haszonbérleti díj előleg és a 2015. évi jegy- és bérlet bevétel 1% szerinti kifizetett összeggel csökkentve

***** 2015. év terhére befogadott támogatás (2015. december 31.-ig beérkezett és 2016. januárban kifizetett támogatásokat tartalmazza)

A fenti táblázatból látható, hogy míg az állami támogatás nagyságrendje nem változott, addig a 2015. és 2016. évi önkormányzati támogatás az előző évekhez képest számottevően emelkedett-köszönhetően a kulturális célú támogatási keretösszegek bővítésének, valamint a haszonbérleti konstrukcióra való áttérésnek, melynek következtében az előző évekre jellemző bérleti díj okozta terhek radikális mértékben csökkentek.

A TAO támogatás - mint átengedett adó - szerves részét képezi a színházak támogatási rendszerének és negyedik pillérként kiemelkedő szerepe van a finanszírozáson belül.

A 2015. január 1-től hatályos TAO tv. rendelkezései alapján a támogatást felajánló cégek kétféle módon nyújthatnak támogatást a színházi társaságoknak. Ennek megfelelően egy adott adóévre vonatkozóan a vállalkozások eldönthetik, hogy adókedvezményt kívánnak érvényesíteni vagy

jóváírásra jogosító felajánlást tesznek. 2015-ben a legtöbb támogatást felajánló cég a számukra kedvezőbb, NAV-on keresztül történő adófelajánlás lehetőségét választotta, aminek esetében jelentős támogatás felajánlás csak évvégén történik, mely összeg átutalása a NAV részéről csak a tárgyévet követően valósul meg. A gyakorlatban ez azt jelentette, hogy 2015. év terhére befogadott Tao támogatás mintegy 40%-a csak 2016. januárjában érkezett meg a színházak számlájára-növelve ezzel a színházak finanszírozásának kockázatát.

A 2017. évi központi költségvetési támogatás igénybevétele érdekében az Önkormányzat a Hatóság részére benyújtotta a főváros fenntartásában működő kiemelt minősítésű színházak 2015/2016-os évadának művészeti évadbeszámolóját.

Az egyes színházak 2015/16-os évadbeszámolójának szakmai áttekintését az alábbi összefoglaló ismerteti.

Budapest Bábszínház

A Bábszínház hat bemutatót tartott az évadban, melyből *A legkisebb boszorkány* című előadás felújítás. Az évad bemutatói közül a *Kistigris* és *Kismackó* a legkisebbeknek szól, 3 éves kortól. Nagyobb óvodásoknak és kisiskolásoknak készült a *Nyúl Péter*, az alsó- és felső tagozatos iskolásoknak pedig *A legkisebb boszorkány*. 12 éves kortól *A pofon egyszerű...*, az ifjúsági korosztálynak a világirodalom fontos alaptermékét feldolgozó *A kaukázusi krétakör* és az *Oidipusz-karantén* szerepelt a műsoron.

Hetedik alkalommal rendezték meg a BÁBU Fesztivált, melynek keretén belül 5 hazai, és 1 határon túli vendégszereplés valósulhatott meg. Az idei fesztivál nyitóeseménye a Bábszínházi Világnap volt, mely a Budapest Bábszínház kezdeményezésére nemcsak a fővárosban, hanem a vidéki bábszínházakban is hivatásos, független és amatőr bábművészek közreműködésével hívta fel a figyelmet a bábművészet jelentőségére. A színház előcsarnoka az elmúlt évadban két kiállításnak adott helyet (GerMánia- a német nyelvterület meséi az Állami és a Budapest Bábszínház repertoárján; Mesék a szigetekről- angol nyelvű mesék bábszínpadon Shakespeare-től Beatrix Potterig).

2015 októberében *Mozgató* névvel indult el a Budapest Bábszínház színházpedagógiai programja. A 2015/2016-os évadban közel negyven színházi nevelési programot tartottak, kb. 900 résztvevő részére.

A színház több jelentős hazai és nemzetközi fesztiválon részt vett (Budapest, Kaposvár, Nagyvárad, Zágráb, Kragujevac, Ungvár), amelyekről számos elismeréssel és díjjal tért haza.

Centrál Színház

A Centrál az elmúlt évadban 4 új bemutatót tartott. Az eddig legsikeresebbnek számító *Ma este megbukunk* című komédia Mark Bell rendezésében, a *Merre tartasz, ember?* produkció, végül a *Sok hűhó semmiért* és *Nem félünk a farkastól* című produkciók, Puskás Tamás rendezésében. A nagyszínpadon az új bemutatók mellett tíz előadás volt repertoáron, köztük olyan közönségsikerek mint a *New York-i komédia*, *Pletykafészek*, *Függönyt fel!*. A kisszínpadon a két saját produkció (*Broadway felett az ég*, *Leenane szépe*) mellett a Nézőművészeti Kft. *Bivalyszufflé* című premiérjére is sor került.

A 2015/2016-os évadban vendégül látták Pirók Zsófia táncművészt, flamenco- estje *Suspiros-Sóhajok* címmel a tánc világnapján került bemutatásra. A kisszínpadon Malek Andrea mutatta be *Vadon Nő* címmel önálló estjét.

Idén 17. alkalommal szervezték és rendezték meg a *Keszthelyi Nyári Játékokat* a Festetics kastély parkjában, továbbá vendégszerepeltek a VIDOR Fesztiválon, Győrben és Debrecenben, Nagykőrösön is.

A színházhoz kötődést erősítő programjait, beszélgetéssorozatait, közönségtalálkozóit újra megszervezte, valamint folytatódott ÖsszeAdás projektjük, melynek keretén belül 210 szociálisan rászoruló fiatal számára biztosították ingyen a színház élményét.

József Attila Színház

A József Attila Színház társulata az elmúlt évadban kilenc bemutatót tartott, összesen 19 darab volt repertoárján. Új bemutatóik között a műfaji sokszínűség jegyében színmű (*Hunyady Sándor: A három sárkány*, *Eric Assous: Boldogság*, *Joseph Kesselring: Arzén és levendula*), tragédia (*William Shakespeare: Othello*, *Ugo Betti: Büntény a Kecskeszigeten*), komédia (*Fodor László- Lakatos László- Fekete Mária: Helyet az ifjúságnak, avagy adom a Bankot!*), próza zenével (*Balázs Fecó- Selmeczi Bea- Verebes István: Angyalföldi ballada*, valamint zenés mesejáték (*Köves József- Balázs Árpád- Baranyi Ferenc: Nyakigláb, Csupaháj, Málészáj, Zsurzs Kati- Walla Ervin: Nyuszi ül a hóban*) egyaránt szerepelt.

A színház ebben az évadban is folytatta a határon túli magyar színházakkal való együttműködést. Az évadban összesen 11 vendégszínház 48 előadását láthatta a közönség, emellett csere vendégjátékot szerveztek a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színházzal: a fővárosi társulat az *Angyalföldi ballada* című zenés művet játszotta, míg ők Efrájim Kishon (Kishont Ferenc): *Házasságlevél* című vígjáték bemutatásával örvendeztették meg a fővárosi közönséget. Az Újnyugat Irodalmi Körrel közösen, *Legendák nyomában* elnevezésű programjuk keretében 10

irodalmi estet tartottak, továbbá második alkalommal csatlakoztak az *Ádámok és Évák Ünnepe* programhoz, melynek során az általános és középiskolások a Magyar Népmesék darabjait adták elő a nagyszínpadon. A 2015/2016-os évadban négy képzőművészeti kiállítást rendezett a József Attila Színház, valamint harmadik alkalommal rendezték meg az évad eleji Utcabált, ahol a város lakosai megismerkedhettek a színház életével, művészeivel, repertoárjával.

Katona József Színház

A Katona József Színház műfajilag és tematikusan is változatos évadot zárt, 11 bemutatót tartott. A nagyszínpadon *Az Olaszliszakai* (r.: Máté Gábor), *Sirály* (r.: Ascher Tamás), *A bajnok* (r.: Pintér Béla), és a *Minden jó, ha vége jó* (r.: Zsámbéki Gábor) bemutatók kerültek színre. A Kamrában a *Harper Reagen* (r.: Székely Kriszta), *Oszipos Simeon* (r.: Gothár Péter), *Részegek* (r.: Gothár Péter), *Ahogy tetszik* (r.: Kovács D. Dániel), *Emilia Galotti* (r.: Fehér Balázs Benő), *Così fan tutte* (r.: Göttinger Pál), a Sufniban pedig Máté Gábor rendezésében a *Bihari* bemutatójára került sor.

A társulat a korábbi évekhez hasonlóan idén is élénk nemzetközi együttműködésekkel tartott fenn a Mitos21 nemzetközi színházi hálózat tagjaként. A színház több fesztiválmeghívásnak eleget tett (DESZKA Fesztivál, POSZT, Gyulai Várszínház Shakespeare Fesztivál), vendégül látták a szabadkai Népszínház Magyar Társulatának *Édes Anna* című előadását, az Osonó Színházműhely három produkcióját, valamint több hazai független darabot fogadtak be, köztük a *Vakságot* a Sufniban.

Első alkalommal került megrendezésre az EUNIC-al együttműködésben az Irodalom Éjszakája, mely eseménynek kiemelt szervezője és partnere a Katona József Színház volt.

Intenzív és nyitott közönségkapcsolatainak továbbra is fontos helyszíne az előcsarnok, komplex színházi nevelési programjaik töretlenül népszerűek.

Kolibri Gyermekek- és Ifjúsági Színház

A Kolibri Gyermekek- és Ifjúsági Színház legfőbb művészi jellegzetessége a nagy repertoár (36 műsoron tartott előadás), mely 0-18 éves korig minden korcsoport számára szellemi és érzelmi fejlődésének megfelelő darabot kínál. Az évad négy bemutatója közül az első a 7-10 éves korosztálynak készülő *Emília és az angyal, akit Körmöczy Györgynek hívnak* című előadás volt. Bemutatták *A karácsonyi rózsza legendája* című 8-10 éves korosztálynak szóló darabot, követte a legkisebbeknek készült *Csíp-csíp csóka* és végül a kamaszkorúaknak szóló *Kettősjáték* című produkció.

A színház az évad során több fesztiválon részt vett, valamint újra megrendezésre került az ingyenes *Kolibri Évadnyitó Fesztivál*, melyen a saját előadásokon túl vidéki- és külföldi

bábszínházak lépnek fel, koncertek és alternatív előadások színesítik a programot. Idén 12 hazai és 1 külföldi bábszínház produkcióját tekinthettek meg a nézők. Hazai és nemzetközi gyermekszínházi projektjeik továbbra is intenzívek. Komplex színházi nevelési programjuk a fővárosi kínálatból is kiemelkedik. A 2015/2016-os évadban összesen 352 színházi nevelési eseményt szerveztek, a résztvevő diákok száma 6485 főre tehető.

Madách Színház

A Madách Színház az elmúlt évadban összesen négy bemutatót tartott, melyből egy nagy zenés, kettő kis zenés, egy pedig krimi. Az évad a nagysikerű *Nyomorultak* szegedi bemutatójával kezdődött Szirtes Tamás rendezésében, melyet követett a 20-as, 30-as évek különleges, megkapó zenei világának inspirációjából született *Hölgyek-Urak* produkció, a *Bepaszitunk* című válás rock and roll, végül Sente Vajk rendezésében a *Váratlan Vendég* című krimi előadás. A *Mamma Mia!* című előadásuk elnyerte a 2015. évi Magyar Termék Nagydíj Tanúsító Védjegy használatára feljogosító kitüntetést.

A széles repertoár kijátszása évek óta problémát jelent a színháznak, így külső helyszínen, a Ram Colosseumban 62 előadást tartottak. Vidéken kilenc városban vendégszerepeltek, az *Agyeldobás* című vígjátékkal pedig részt vettek a 14. VIDOR Fesztiválon. A 2015/2016-os évad új kezdeményezéseként létrehozták a *Madách Fortissimo*-t, a színház rajongói klubját, amelynek tagjai anyagi kedvezményre nem jogosultak, de elővásárlási joguk van, valamint részt vehetnek közönségtalálkozókön.

Örkény István Színház

Az Örkény Színház társulata öt bemutatót tartott az 2015/2016-os évadban, két klasszikus mű mellett három kortárs darabot vittek színre. Az évad első két bemutatója Mohácsi János által rendezett *Köd utánam* című kortárs operett, valamint a *Mese az igazságtételről, avagy a hét szamuráj* című darab volt, melyek kevésbé voltak kedveltek a nézők körében, ezért ezek a produkciók a következő évad repertoárján már nem fognak szerepelni. Egyértelmű sikert aratott az oroszok kivonulása óta eltelt húsz évet feldolgozó, erős társadalmi problémafelvetésű *Apátlanok* című, valamint a *Mesél a bécsi erdő* című produkció. Az évad végén került bemutatásra Mácsai Pál rendezésében *Az ügynök halála* című darab.

A színház a VII. kerülettel együttműködésben ötödik alkalommal rendezte meg a Madách téren a *Örkény-kert* elnevezésű rendezvényét, mely egész napos, minden korosztály igényeit figyelembe vevő, sokszínű programot kínált a résztvevőknek. Az Örkény Színház ifjúsági programja az IRAM továbbra is fontos, új tartalmakkal bővülő része a színház pedagógiai programjának, módszertani alapossággal, kiterjedt programszerkezettel tanítja a színházi élmény befogadását.

Radnóti Miklós Színház

A Radnóti Miklós Színház a 2015/2016-os évadban öt bemutatót tartott. Az évad első bemutatója a *Lear Király* volt, Alföldi Róbert rendezésében. Másodikként mutatták be Bálint András önálló estjét, a *Heltai naplóját*, mely verses- dalos formában egy méltatlanul elfedett, sokoldalú tehetségnek és az 1944-45-ös év romokban heverő Budapestjének állít emléket. Harmadik bemutatóként Valló Péter rendező *A Glembay ház* című színdarabot állította színpadra, amit követett Juronics Tamás által rendezett, magyarországi ősbemutatónak számító Gozzi féle *Turandot* című produkciója. Utolsóként mutatták be Szikszai Rémusz rendezésében *A párnaember* című darabot.

A PanoDrama független színházi csoporttal együttműködésben, *Nincs sírás, nincs semmi avagy „Haló, itt egy emberről beszélünk!”* címmel felolvasószínházi előadást tartottak, mely a betegséghez és a halálhoz való viszony kényes témáját boncolgatta. Különösen fontos eseményként bemutatták a Radnóti Színház 30 évadjáról megjelent *Felzengő állomások* című könyvet. Többször vendégül látták a Bukaresti Nemzeti Színház előadásait, valamint a színház társulata is vendégeskedett a román fővárosban.

A 4 éves múltra visszatekintő *Kulissza* elnevezésű színházpedagógiai programjaik keretében előadások befogadását segítő beszélgetéseket tartottak minden korosztály számára. Havi rendszerességgel folytatták *Libikóka* című beszélgetős estjüket a közéleti és kulturális kérdésekről közismert és népszerű beszélgető partnerek meghívásával.

Thália Színház

Az elmúlt évadban a következő saját , illetve koprodukcióban megvalósult előadások bemutatójára került sor: *Alul semmi* (r.: Réthly Attila), *Rövid a póráz* (r.: Kelemen József), *Amerikai bölény* (r.: Sebestyén Ábá), *A nagy kézrablás* (r.: Radnai Márk), *Ecc pecc kimehetsz* (r.: Bozsó József). Az előző évadban 11. saját produkciót tartottak repertoáron. A Thália befogadó színházi jellegéből adódóan rendszeresen helyt ad a vidéken és határon túl megjelenő kulturális értékeknek, független előadások befogadását *Független Thália Színházi Projektje* keretében szervezi. Emellett a színház társulata a 2015/2016-os évadban 10 tájelőadást tartott vidéki vendégszereplésük alkalmával.

A fővárosi középiskolások részére *Szenvedélyek hősei egykor és ma* címmel a Mikroszínpadon 8 alkalommal szerveztek előadást, amelynek keretében a Górnagy Mária Színitanoda diákjai tartottak színpadi előadást, majd témához kapcsolódóan ismeretterjesztő előadást tartott egy felkért oktató. Saját szervezésű tematikus fesztiváljai egyre népszerűbb fórumai a szakmai párbeszédnek: Vidéki Színházak Fesztiválja, Humorfesztivál és a Határon túli Magyar Színházak

Szemléje. Más kulturális fesztiválhoz is partnerként kapcsolódtak, pl. az Armel Opera Fesztivál 2016. évi helyszínévé.

Trafó Kortárs Művészetek Háza

A Trafó befogadó színházként folytatta hazai és nemzetközi együttműködésekben alapuló kapcsolatrendszerének bővítését. Működését a tánc- a színház- a vizuális művészetek- az újcirkusz- a zene- a köztes műfajok sokszöge mentén lehet leírni. 22 meghívott külföldi előadást láthatott a Trafó közönsége különféle műfajokban. A magyar kortárs független előadó-művészeti szféra közel 70 különféle produkció, koprodukció befogadásával és bemutatásával mutatkozott meg a maga sokszínűségében. Befutott tánc- és színházi alkotók, csoportok (*Frenák Pál Társulata, Forte Társulat, Proton Színház, Pintér Béla és Társulata, Krétakör, Molnár Csaba, TÁP Színház, Trojka Színházi Társulás, Titkos Társulat, Stereo Akt, Dollár papa gyermekei, Kálmán Eszter, Mészáros Máté stb.*) egyaránt felléptek.

Évről-évre nagy sikerrel zajlik a *GondolatGenerátor* nevű középiskolai beavató programjuk, továbbá a közönségkapcsolat- ápolás fontos részeként sikeres a *Különóra* programsorozatuk is, ami az előadáshoz kapcsolódó területet térképezi fel, egy arra az alkalomra felkért előadóval.

A 2015/2016-os évadban folytatódott a Trafó *smART!*- sorozata a technológiai innovációk és a performatív elemek találkozásából születő színpadi előadások és interdiszciplináris projektek bemutatására.

Új Színház

A magyar szerzőket és magyar témájú előadásokat felsorakoztató modern és klasszikus repertoárját idén tovább bővítette az Új Színház. A nagyszínpadon a következő öt produkciót állították színre: *Mikszáth Kálmán: A Noszty fiú esete Tóth Marival* (r.: Vass György), *Tersánszky Józsi Jenő: Kakik Marci* (r.: Beke Sándor), *Fazekas István: Béres* (r.: Kerényi Imre), *Hubay Miklós: Szfinx, Te Imre itt valami ketyeg* (r.: Csiszár Imre), *Kocsis István: A királynő aranyból van* (r.: Nagy Viktor). A stúdiószínpadon *A királylány bajusza* című mesejátékot Háda János rendezésében, valamint Szőke István rendezésében a *Dózsa* című monológot mutatták be.

A színház társulata több vendégszereplésnek is eleget tett az évad folyamán: Szatmárnémetiben, Maglódon, Szentendrén, Százhalombattán, Szekszárdon tartottak tájelőadást.

Az Új Színház a 2015/2016-os évadban harmadik alkalommal rendezte meg a Keresztény Színházi Fesztivált, mely többek között azért jött létre, hogy a magyar és külföldi színházakat a keresztény szellemiségű előadások létrehozására szólítsa fel. A fesztiválra három nemzetközi, két vidéki

produkciót fogadtak. Az ExperiDance Társulat és a Nemzeti Színház saját helyszínén bemutatott előadásával csatlakozott a fesztivál műsorához.

Vígszínház

A Vígszínház három játszóhelyén 9 bemutatót valósított meg. A 2015/2016-os évadban az új bemutatóikkal együtt 46 előadást tartott repertoáron, melynek szilárd pillérét képezik a világ- és magyar irodalom klasszikus dráma művei. A Vígszínház a felújított *Össztánc* című produkcióval (r.: Marton László) nyitotta meg az elmúlt évadot, amit követett a gyermek- és ifjúság irodalom egyik legfontosabb klasszikus alkotása az *Óz a nagy varázsló* című előadás (r.: Marton László). Mohácsi János állította színpadra *Arthur Miller: Istenítélet* című művét, melyet a POSZT 2016. évi programjába be is válogattak. Eszenyi Enikő rendezte Mike Bartlett új kortárs angol darabját, a *Földrengés Londonban* című produkciót. A Pesti Színházban két felújított darab is színre került: Szász János rendezésében a *Jó estét nyár, jó estét szerelem c.* musical, valamint Eszenyi Enikő rendezésében a *Találkozás* című produkció. Ezen felül bemutatták Kovács D. Dániel rendezésében a modern és fiatalos hangvétellű, leginkább fiatal nézők körében népszerű *Schiller: Haramiák* című darabot, a Shakespeare- sorozatot bővítő *Velencei kalmár* című művet, végül a Házi Színpadon a *Kártyázó asszonyok* című drámát (r.: Kovács D. Dániel).

A Vígszínház vendégszerepelt a reimsi Scène D' Europe Fesztiválon, a csehországi Theatre World Fesztiválon, a Pozsonyi Astorka Fesztiválon, Kolozsváron és a Pozsonyi Pikniken.

Megünnepezték a Vígszínház 120. születésnapját, a Magyar Dráma Napját, megrendezték a hagyománynak számító Vignapot.

Szabad Tér Színház

A Szabad Tér Színház nem minősített szervezetként pályázati úton nyeri el éves állami támogatását. Esetükben a pályázati támogatás elszámolásakor kellett szöveges szakmai beszámolót benyújtani. A 2016. évi támogatás elszámolásának határideje 2017. február, ezért jelen összefoglaló a 2015. évi adatokat tartalmazza.

A Szabad Tér Színház különlegessége abban rejlik, hogy saját, állandó, épített játszóhelyein nyári színházként működik. A 2015. évi Budapesti Nyári Fesztivál júniustól szeptemberig több mint száz programot kínált többféle műfajban, a család minden korosztálya számára. A színház 2015-ben saját szervezésben mutatta be többek között *Giacomo Puccini: Tosca* és *Goldmark Károly: Sába királynője* című operákat, *Carl Orff: Catulli Carmina & Carmina Burana* című táncjátékot, a *Viva la France!- Piaf 100* című produkciót, revücircusz műfajban az *Ooh La La-t*, valamint *Zilahy Lajos:*

Halálos tavasz című előadást. További 20 koprodukciós partnerrel létrejött bemutatót tartott a műfaji sokszínűség jegyében (koncert, operett, próza, gyermekszínház stb..)

A Szent Margit-romoknál megrendezett *Reneszánsz délelőttök*, valamint az *Interaktív meseszínpad* programjai gazdagították a családok számára kínált ingyenes programokat. A Víztorony udvara és kerengője adott helyet a Jazzy- Tower sorozatnak, ahol igényes jazz- és világzene koncertek szórakoztatták a látogatókat. A Városmajori Szabadtéri Színpad szintén 3 hónapon át kínált programokat változatos műfajokban, a Városmajori Színházi Szemle pedig válogatást a vidéki és határon túli színházak előadásaiból. Tovább színesítették a programkínálatot a két helyszínen (Margitszigeti Víztorony Visual Art Galéria, Margitszigeti Szabadtéri Színpad) megrendezésre került város- és színháztörténeti kiállítások.

A közsínházak adatszolgáltatásában szereplő legfőbb mutatószámok összesítését az alábbi táblázat tartalmazza.

	Összes saját bemutató száma (koprodukcióval együtt)	Előadás-szám	Fizetőnéző-szám	Fizető átlagnézőszám aránya a befogadóképességhez képest (%)	Egy fizetőnézőre jutó nettó jegyárbevétel (Ft)	Egy fizetőnézőre jutó, az államháztartás valamely alrendszeréből származó támogatás (Ft)	*Éves ráfordítások összege (Ft)
2015/2016-os évad	106	4787	1 543 602	93%	2 068	6 253	633 349 000
2014/2015-ös évad	99	4866	1 521 300	92%	2 012	6 197	598 247 000
<i>előző évadhoz képest számszerűsítve</i>	7	-79	22 302		56	56	35 102 000
<i>előző évadhoz képest százalékban</i>	7%	-2%	1%	1%	3%	1%	6%

* Az államháztartás valamely alrendszeréből származó támogatás alatt a központi költségvetési támogatást, fenntartói támogatást, Tao. támogatást és pályázati támogatásokat kell érteni.

**Járműpark, telefon, energetika (víz, gáz, fűtés stb.), hulladékgazdálkodás, lift, porta, biztonsági szolgálat, takarítás

A 12 közsínház évadbeszámolójának összesített adatai szerint az előző évadhoz képest 7%-kal nőtt a bemutatók száma. Az előadásszám tekintetében némi csökkenés mutatkozik a 2014/2015-

ős évadhoz viszonyítva. Jó eredményt mutat a majd 22 302 fővel nagyobb fizetőnézőszám: az évadban 1 543 602 néző jutott el a fővárosi fenntartású színházakba. Az átlagos kihasználtság 1 %-os emelkedést mutat, ami aktuálisan 93% jelent. Nőtt az egy fizetőnézőre jutó nettó jegyárbevétel (átlagosan 2 068 Ft), valamint az egy fizetőnézőre jutó az államháztartás alrendszeréből származó támogatás összege is (6 253 Ft). A ráfordítások összege éves szinten 35 102 000-al növekedett az előző évhez képest.

Nemcsak a nézőszám növelésének, hanem a tudatos néző nevelésének is fontos eszköze a színházak által működtetett *szakmai nevelési programok* működtetése és kiterjesztése. A fiatal célközönség, a középiskolások és a felsőoktatásban tanulók megszólítását valamennyi színház fontosnak tartja és különféle módokon – színházi nevelési program, beavató előadás, oktatócsomag, előadáshoz kapcsolódó előkészítő illetve utólagos beszélgetés és irodalmi est formájában.

Az évadról-évadra bővülő kínálatot elsősorban az iskolai tanmenethez kapcsolódó művek alkotják. Klasszikus és kortárs darabok egyaránt szerepelnek a kínálatban, előbbieket kortárs szerzőkkel gyakran újra fordítatják. Több színház rendhagyó irodalomórákat, irodalmi esteket is szervez a kötelező irodalmi tananyag feldolgozására.

Az évad sikerét bizonyítják a fővárosi társulatok munkáját elismerő szakmai díjak. A Színházi Kritikusok Céhe által, elmúlt évadot elismerő teljesítmények között több fővárosi színház is díjazott lett. A kritikusoktól Pintér Béla *A bajnok* című darabja kapta a legjobb új magyar dráma díját. A legjobb férfi mellékszereplő díjat Tasnádi Bence a Katona József Színház *Az Olaszliszakai* című előadásából vehette át. A legjobb kommersz előadás rendezőjeként Mark Bell vette át az elismerést, a Centrál Színház *Ma este megbukunk* című produkciójáért. Végül Kovács D. Dániel nyerte el a legígéretesebb pályakezdő címet.

Említést érdemelnek a 2016-os POSZT fővárosi díjazottjai is. Több elismerésben részesült a Radnóti Miklós Színház *Lear király* című produkciója: László Zsolt elnyerte a legjobb férfi főszereplő díjat, Szatory Dávid a legjobb férfi szereplő díjat vehette át, Menczel Róbert a legjobb díszlet díjat érdemelte ki. Tasnádi Bence az *Olaszliszakai* című előadásban nyújtott alakításáért ezúton is elnyerte a legjobb férfi mellékszereplő díjat.

A színházak közös népszerűsítésének egyik legismertebb eseménye a *Színházak Éjszakája* szeptember 19.-én, az évad beharangozó eseményeként került megrendezésre. A rendezvény üzenete általános érvényű: színházba járni nem csak kevesek számára kiváltságos dolog, hanem egy olyan ünnepi esemény, mely beépülhet a hétköznapijainkba. A főváros kiemelt támogatásával megvalósuló rendezvény felhívja a figyelmet a budapesti színházak változatos és gazdag

programkínálatára, remélve, hogy az érdeklődők nem csak ezen az estén választják majd a színházat, ha tartalmas kulturális szórakozási formát keresnek. A fővárosi fenntartású színházak által indított programhoz egyre több budapesti székhelyű, minisztériumi fenntartású és független színház is csatlakozott már, így töltve meg tartalommal a fesztivál jelmondatát: „Budapest - Színházi Főváros”.

Kérem a tájékoztató szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2016. október „14.”

Szalay-Bobrovniczky Alexandra
főpolgármester-helyettes

2016. OKT. 17.
Sáradi Kálmánné dr.
főjegyző

melléklet: 1 db CD (tartalom: 12 kiemelt közsínház művészeti évadbeszámolója)

Szignálta:

Nagyné Varga Melinda
főosztályvezető

